

Kommunstyrelsen**§ 13****Svar på motion av Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig M:10/2024 (KS/2024:129)****Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att förklara motionen besvarad.

Sammanfattning

Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) inkom med rubricerad motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 25 mars 2024. I motionen framförs att det är en väsentlig skillnad mellan hot och våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. I motionen anges att socialnämnden behöver ta ett omtag i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Motionärerna föreslår kommunfullmäktige att besluta om att ge socialnämnden i uppdrag att snarast anta en anvisning mot hedersrelaterat våld och förtryck och en nollvision med handlingsplan/åtgärdsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck, samt återredovisa beslutet snarast möjligt för kommunfullmäktige.

Motionen är remitterad till socialnämnden.

Socialnämnden bedömer att det finns både för- och nackdelar med att ha separata anvisningar samt handlingsplan/nollvision, men att det sammantaget finns fler fördelar med sammanhållna dokument. Bedömningen grundar sig i att separata anvisningar kan innebära att andra särskilt utsatta och sårbara grupper inte uppmärksammas i tillräcklig utsträckning, eller att det tas fram anvisningar för varje särskilt utsatt grupp, vilket i praktiken kan försvåra arbetet mot våld i nära relationer. Kopplingen mellan olika former av våld är viktig, dels utifrån styrningsperspektiv, dels eftersom det ofta är svårt att i det praktiska arbetet, särskilt inledningsvis i ett ärende, särskilja hedersrelaterat våld och förtryck från andra våldsformer. Det är heller inte ovanligt med flera utsattheter samtidigt, exempelvis för hedersrelaterat våld och våld i nära relation.

Solna stad har höga ambitioner i arbetet mot hedersrelaterat våld och våld i nära relationer. Som en del i arbetet har det i de av socialnämnden beslutade dokumenten som motionen hänvisar till, tydliggjorts att ingen solnabo ska utsättas för, uppleva eller utöva våld i nära relationer, genom att en nollvision mot våld i nära relationer skrivits in i handlingsplanen. Stadsledningsförvaltningen instämmer i socialnämndens bedömning att kopplingen mellan olika former av våld är viktig och att det finns både för- och nackdelar med att ha separata anvisningar samt handlingsplan/nollvision, men att det sammantaget finns fler fördelar med sammanhållna dokument.

Stadsledningsförvaltningen anser även att stadens styrdokument som på olika nivåer arbetar för att Solna ska vara en trygg stad att bo och verka i ger förutsättningar att

upprätthålla en hög kvalitet i arbete mot våld i nära relationer.
Stadsledningsförvaltningen konstaterar även att hela staden arbetar efter gällande lagarna och föreskrifter och stadens styrande dokument ses över löpande för att motsvara kraven.

Med hänvisning till socialnämnden yttrande och nämndens arbete med att förebygga och synliggöra hedersrelaterat våld och förtryck föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen anses besvarad.

Yrkanden

Sara Kukka-Salam (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Lars Rådén (M), Sukrî Demir (L) och Samuel Klippfalk (KD) föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut:

Förvaltningens förslag

Bifall till motionen

Ordförande ställer förslagen mot varandra var för sig och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Lars Rådén (M), Sukrî Demir (L) och Samuel Klippfalk (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för bifall till motionen.

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-01-17
KS/2024:129

Svar på motion av Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig M:10/2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att förklara motionen besvarad.

Sammanfattning

Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) inkom med rubricerad motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 25 mars 2024. I motionen framförs att det är en väsentlig skillnad mellan hot och våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. I motionen anges att socialnämnden behöver ta ett omtag i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Motionärerna föreslår kommunfullmäktige att besluta om att ge socialnämnden i uppdrag att snarast anta en anvisning mot hedersrelaterat våld och förtryck och en nollvision med handlingsplan/åtgärdsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck, samt återredovisa beslutet snarast möjligt för kommunfullmäktige.

Motionen är remitterad till socialnämnden.

Socialnämnden bedömer att det finns både för- och nackdelar med att ha separata anvisningar samt handlingsplan/nollvision, men att det sammantaget finns fler fördelar med sammanhållna dokument. Bedömningen grundar sig i att separata anvisningar kan innebära att andra särskilt utsatta och sårbara grupper inte uppmärksammas i tillräcklig utsträckning, eller att det tas fram anvisningar för varje särskilt utsatt grupp, vilket i praktiken kan försvåra arbetet mot våld i nära relationer. Kopplingen mellan olika former av våld är viktig, dels utifrån styrningsperspektiv, dels eftersom det ofta är svårt att i det praktiska arbetet, särskilt inledningsvis i ett ärende, särskilja hedersrelaterat våld och förtryck från andra våldsformer. Det är heller inte ovanligt med flera utsattheter samtidigt, exempelvis för hedersrelaterat våld och våld i nära relation.

Solna stad har höga ambitioner i arbetet mot hedersrelaterat våld och våld i nära relationer. Som en del i arbetet har det i de av socialnämnden beslutade dokumenten som motionen hänvisar till, tydliggjorts att ingen solnabo ska utsättas för, uppleva eller utöva våld i nära relationer, genom att en nollvision mot våld i nära relationer skrivits in i handlingsplanen. Stadsledningsförvaltningen instämmer i socialnämndens bedömning att kopplingen mellan olika former av våld är viktig och att det finns både för- och nackdelar med att ha separata anvisningar samt handlingsplan/nollvision, men att det sammantaget finns fler fördelar med sammanhållna dokument.

Stadsledningsförvaltningen anser även att stadens styrdokument som på olika nivåer arbetar för att Solna ska vara en trygg stad att bo och verka i ger förutsättningar att upprätthålla en hög

kvalitet i arbete mot våld i nära relationer. Stadsledningsförvaltningen konstaterar även att hela staden arbetar efter gällande lagarna och föreskrifter och stadens styrande dokument ses över löpande för att motsvara kraven.

Med hänvisning till socialnämnden yttrande och nämndens arbete med att förebygga och synliggöra hedersrelaterat våld och förtryck föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen anses besvarad.

Handlingar

- Motion av Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig M:10/2024
- Socialnämndens yttrande över motion av Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig, inklusive protokollsutdrag

Maria Rönnberg
Avdelningschef

Hanna Malm
Kvalificerad utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige

Bakgrund

Socialnämnden har inkommit med yttrande.

Socialnämndens yttrande

Socialnämnden instämmer i att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig. Anvisningarna och handlingsplanen/nollvisionen mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck är av övergripande karaktär och beskriver bland annat prioriterade mål och aktiviteter. Socialförvaltningen har utöver detta verksamhetsspecifika rutiner som ytterligare vägledning i arbetet.

Socialnämnden bedömer att det finns både för- och nackdelar med att ha separata anvisningar samt handlingsplan/nollvision, men att det sammantaget finns fler fördelar med sammanhållna dokument. Bedömningen grundar sig i att separata anvisningar kan innebära att andra särskilt utsatta och sårbara grupper inte uppmärksammas i tillräcklig utsträckning, eller att det tas fram anvisningar för varje särskilt utsatt grupp, vilket i praktiken kan försvåra arbetet mot våld i nära relationer. Kopplingen mellan olika former av våld är viktig, dels utifrån styrningsperspektiv, dels

eftersom det ofta är svårt att i det praktiska arbetet, särskilt inledningsvis i ett ärende, särskilja hedersrelaterat våld och förtryck från andra våldsformer. Det är heller inte ovanligt med flera utsattheter samtidigt, exempelvis för hedersrelaterat våld och våld i nära relation.

Liknande överväganden har gjorts inom ramen för en av statens offentliga utredningar, 2024:21. Utredningen om en stärkt styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck överlämnade sitt delbetänkande ”Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld” i mars 2024. Sammanfattningsvis bedömer de att ett särskiljande av delmål för våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck inte skulle gynna de som utsätts för våld och deras tillgång till stöd och skydd. Två jämställdhetspolitiska delmål om våld riskerar i stället att skapa stuprör på både strategisk och operativ nivå inom ett område där utsattheten för olika våldsformer ofta går in i varandra och där det finns ett behov av ett sammanhållet arbete.

Socialförvaltningen har goda förutsättningar att upprätthålla en hög kvalitet i sitt arbete mot våld i nära relationer. Relationsvårdshandläggare besitter nödvändig kompetens för att under utredning, riskbedömning och säkerhetsplanering, avgöra våldets karaktär, aktuella sårbarhetsfaktorer, lämpliga stöd- och hjälpinsatser samt tillvägagångssätt i varje ärende. Relationsvårdshandläggare använder sig av PATRIARK, ett evidensbaserat riskbedömningsinstrument, för att bedöma och hantera risker vid misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck.

Socialnämnden delar motionärernas uppfattning om att hedersrelaterat våld behöver synliggöras. I nollvisionen/handlingsplanen lyfts specifika satsningar, till exempel utbildning för stadens medarbetare om hedersrelaterat våld och förtryck och samverkan med Origo (resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck). Med detta som bakgrund, tillsammans med en planerad informationssatsning till allmänheten, bedömer socialförvaltningen att arbetet med att förebygga och synliggöra hedersrelaterat våld och förtryck utvecklas.

Bakgrund

Stadsledningsförvaltningen har sett ett behov att klargöra förhållandet mellan socialnämndens anvisningar och handlingsplan/åtgärdsplan och stadens andra styrdokument inom området. Socialnämndens handlingsplan mot våld i nära relationer utgår ifrån Solna stads vision, trygghetsstrategi, och strategin för att motverka hedersrelaterat våld. Handlingsplanen knyter även an till den nationella strategin för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, och Operation Kvinnofrids strategi och handlingsplan för att motverka våld i nära relationer i Stockholms län.

Stadens vision

Kommunfullmäktige har beslutat om stadens styr- och uppföljningsmodell som innehåller vision, övergripande mål, finansiella mål samt nämndmål och uppdrag till nämnderna. Solna stads vision lyder på följande sätt:

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla solnabor. Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Trygghetsstrategi – inriktning för det förebyggande trygghetsskapande arbetet 2024-2026 (KS/2023:309, antagen december 2023)

Syftet trygghetsstrategi är att skapa en sammanhållen inriktning för stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Strategin ger en struktur för hur stadens trygghetsskapande och

brottsförebyggande arbete ska planeras, genomföras, kommuniceras och följas upp. Strategin ska också vägleda stadens verksamheter i att bedriva ett målmedvetet trygghetskapande och brottsförebyggande arbete som utgår från aktuella data, kartläggningar, orsaksanalyser och väl övervägda åtgärder samt tydliggöra vikten av en långsiktig planering. Arbetet för att minska brottslighet och otrygghet involverar stadens samtliga nämnder, stiftelser och helägda bolag.

Solna stads strategi för att motverka hedersrelaterat våld (KS/2018:119, antagen november 2018)

I Solna stads strategi för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck förklaras att det inte ska accepteras att hedersrelaterat våld förekommer i Solna, och att våldsutövare ska ställas till svars för det. Strategins prioriterade åtgärdsområden är

1. utbildning och information för medarbetare,
2. att upptäcka och stödja personer som utsätts för hedersrelaterat våld, och
3. samverka internt och externt.

Samtliga nämnder har ansvar för genomförande av strategin.

Socialnämndens anvisningar med tillhörande handlingsplan/åtgärdsplan mot våld i nära relationer (SN/2024:31, antagen av socialnämnden mars 2024)

Anvisning för handläggning av våld i nära relationer och hedersrelaterat våld

Anvisningarna är en grund för socialförvaltningens arbete mot våld i nära relationer och riktar sig till samtliga handläggare och utförare på socialförvaltningen. Anvisningarna är informationsgivande och ett praktiskt hjälpmedel för att medarbetare ska kunna hantera relationsvåldsärenden i praktiken.

Anvisningar fastställer att den övergripande visionen för socialnämndens arbete mot våld i nära relationer i Solna stad innebär att ingen ska utsättas för, uppleva eller utöva våld i nära relationer. Arbetet mot våld i nära relationer tar sin utgångspunkt i den mänskliga rättigheten att ingen människa har rätt att kontrollera, hota, slå eller trakassera någon annan människa, inom eller utom familjen.

Nollvision – Socialnämndens handlingsplan/åtgärdsplan mot våld i nära relationer

För att uppnå nollvisionen, ingen i Solna stad ska utsättas för, uppleva eller utöva våld i nära relationer har socialnämnden tagit fram handlingsplanen som omfattar fem delmål.

- Delmål 1: Våldsprevention och tidig upptäckt
- Delmål 2: Kunskap- och kompetensutveckling
- Delmål 3: Trygghet, stöd och hjälp
- Delmål 4: Samverkan
- Delmål 5: Systematisk uppföljning och utvärdering

Socialnämndens handlingsplan/åtgärdsplan är av övergripande karaktär och beskriver socialnämndens prioriterade mål och aktiviteter i arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Stadsledningsförvaltningen synpunkter

Socialnämnden godkände vid sitt sammanträde den 18 mars anvisningar med tillhörande handlingsplan/åtgärdsplan mot våld i nära relationer (SN/2024:31). Socialnämnden hade tidigare en handlingsplan/åtgärdsplan och riktlinjer, som har varit styrande i arbetet mot våld i nära relationer. En ändring som gjorts är att riktlinjerna för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, som tidigare varit två separata dokument, har satts ihop till ett dokument. Anledningen till detta är, som även framgår av socialnämndens yttrande, att separata anvisningar kan innebära att andra särskilt utsatta och sårbara grupper inte uppmärksammas i tillräcklig utsträckning, eller att det tas fram anvisningar för varje särskilt utsatt grupp, vilket kan försvåra arbetet mot våld i nära relationer. Stadsledningsförvaltningen instämmer i socialnämndens bedömning att kopplingen mellan olika former av våld är viktig och att det finns både för- och nackdelar med att ha separata anvisningar samt handlingsplan/nollvision, men att det sammantaget finns fler fördelar med sammanhållna dokument.

Solna stad har höga ambitioner i arbetet mot hedersrelaterat våld och våld i nära relationer. Som en del i arbetet har det i de av socialnämnden beslutade dokumenten som motionen hänvisar till, tydliggjorts att ingen solnabo ska utsättas för, uppleva eller utöva våld i nära relationer, genom att en nollvision mot våld i nära relationer skrivits in i handlingsplanen.

Stadsledningsförvaltningen anser även att stadens styrdokument som på olika nivåer arbetar för att Solna ska vara en trygg stad att bo och verka i ger förutsättningar att upprätthålla en hög kvalitet i arbete mot våld i nära relationer.

Stadsledningsförvaltningen konstaterar även att hela staden arbetar efter gällande lagarna och föreskrifter och stadens styrande dokument ses över löpande för att motsvara kraven.

Socialnämnden hänvisar i sitt yttrande till satsningar, som utbildning för stadens medarbetare om hedersrelaterat våld och förtryck och pågående samverkan med Origo. Stadsledningsförvaltningen har inhämtat kompletterande uppgifter om vilka utbildningssatsningar som har genomförts.

Alla handläggare i relationsvårdsteamet har gått två utbildningar i samverkan med Origo

- ”De säger att jag är en skam för familjen”
- ”Att mötas i samtal – om våld i en hederskontext”

Vidare har nio föreläsningar för medarbetare om hur våld i nära relationer kan förebyggas, erbjöds under nordvästkommuners årlig informationssatsning ”en månad fri från våld i nordväst” i november.

Samtliga förtroendevalda i Solna stad erbjöds att den 16 december delta i en utbildning i samarbete med Origo om hedersrelaterat våld och förtryck.

Förutom dessa utbildningssatsningar publiceras löpande information genom stadens kanaler. Exempel på det är Origos informationskampanj för att uppmärksamma hedersvåld och förtryck riktad till barn och unga 13–26 år och information om våld i nära relationer och på alla stadens

digitala skärmar under sommaren 2024. Under november genomfördes en stor informationssatsning om hur staden arbetar med våld i nära relationer genom exempelvis affischer, information i sociala medier, dialoger med solnabor i Mall of Scandinavia och i Solna centrum, föreläsning för allmänheten om våld i nära relationer och hedersvåld och insatser med ungdomsmottagningen på Solna gymnasium.

Med hänvisning till socialnämnden yttrande och nämndens arbete med att förebygga och synliggöra hedersrelaterat våld och förtryck föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen anses besvarad.

Socialnämnden**§ 51****Yttrande över motion av Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig M:10/2024 (SN/2024:41)****Beslut**

Socialnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motionen för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) har i rubricerad motion väckt i kommunfullmäktige den 25 mars 2024 föreslagit kommunfullmäktige att besluta om att ge socialnämnden i uppdrag att snarast anta en anvisning mot hedersrelaterat våld och förtryck och en nollvision med handlingsplan/åtgärdsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck, samt återredovisa beslutet snarast möjligt för kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har remitterat motionen till socialnämnden för yttrande.

Socialförvaltningen instämmer i att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig. Anvisningarna och handlingsplanen/nollvisionen mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck är av övergripande karaktär och beskriver bland annat prioriterade mål och aktiviteter. Socialförvaltningen har utöver detta verksamhetsspecifika rutiner som ytterligare vägledning i arbetet.

Socialförvaltningen bedömer att det finns både för- och nackdelar med att ha separata anvisningar samt handlingsplan/nollvision, men att det sammantaget finns fler fördelar med sammanhållna dokument. Bedömningen grundar sig i att separata anvisningar kan innebära att andra särskilt utsatta och sårbara grupper inte uppmärksammas i tillräcklig utsträckning, eller att det tas fram anvisningar för varje särskilt utsatt grupp, vilket i praktiken kan försvåra arbetet mot våld i nära relationer. Kopplingen mellan olika former av våld är viktig, dels utifrån styrningsperspektiv, dels eftersom det ofta är svårt att i det praktiska arbetet, särskilt inledningsvis i ett ärende, särskilja hedersrelaterat våld och förtryck från andra våldsformer. Det är heller inte ovanligt med flera utsattheter samtidigt, exempelvis för hedersrelaterat våld och våld i nära relation.

Liknande överväganden har gjorts inom ramen för en av statens offentliga utredningar, 2024:21. Utredningen om en stärkt styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck överlämnade sitt delbetänkande ”Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld” i mars 2024. Sammanfattningsvis bedömer de att ett särskiljande av delmål för våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck inte skulle gynna de som utsätts för våld och deras tillgång till stöd och skydd. Två jämställdhetspolitiska delmål om våld riskerar i stället att skapa stuprör på både

strategisk och operativ nivå inom ett område där utsattheten för olika våldsformer ofta går in i varandra och där det finns ett behov av ett sammanhållet arbete.

Socialförvaltningen har goda förutsättningar att upprätthålla en hög kvalitet i sitt arbete mot våld i nära relationer. Relationsvårdshandläggare besitter nödvändig kompetens för att under utredning, riskbedömning och säkerhetsplanering, avgöra våldets karaktär, aktuella sårbarhetsfaktorer, lämpliga stöd- och hjälpinsatser samt tillvägagångssätt i varje ärende. Relationsvårdshandläggare använder sig av PATRIARK, ett evidensbaserat riskbedömningsinstrument, för att bedöma och hantera risker vid misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning om att hedersrelaterat våld behöver synliggöras. I nollvisionen/handlingsplanen lyfts specifika satsningar, till exempel utbildning för stadens medarbetare om hedersrelaterat våld och förtryck och samverkan med Origo (resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck). Med detta som bakgrund, tillsammans med en planerad informationssatsning till allmänheten, bedömer socialförvaltningen att arbetet med att förebygga och synliggöra hedersrelaterat våld och förtryck utvecklas.

Yrkanden

Leif Åsbrink López (V) föreslår att socialnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Arion Chryssafis (M), Elin Oskarsson (L) och Kerstin Höök (KD) föreslår att ärendet återremitteras enligt motivering i *bilaga 2*.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut:

Förvaltningens förslag

Förslag om återremiss enligt *bilaga 2*

Ordförande frågar om ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde eller om ärendet ska återremitteras och konstaterar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Reservationer

Arion Chryssafis (M), Elin Oskarsson (L) och Kerstin Höök (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för gemensamt förslag om återremiss.

Ordföranden konstaterar därefter att ett förslag till beslut återstår, nämligen förvaltningens förslag samt att nämnden beslutar enligt det.

Röstförklaring

Arion Chryssafis (M), Elin Oskarsson (L) och Kerstin Höök (KD) deltar inte i beslutet till förmån för gemensamt förslag om återremiss enligt *bilaga 2*.

Socialnämnden, 2024-06-10

SN/2024:41

Ärende 11: Yttrande över motion av Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig M:10/2024

Yrkande

I sitt svar på motionen hänvisar styret till SOU 2024:21. Vi kan konstatera att det är en oenig utredning vilket inte tillhör vanligheterna och att styret i nämndens svar bortser från den reservation som finns i utredningen. Vi yrkar därför att frågan ska återremitteras till förvaltningen så att frågan kan beredas med ett bredare perspektiv. I det fall nämnden väljer att inte återremittera ärendet deltar vi inte i beslutet.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi att:

- Socialnämnden återremitterar yttrandet så att den reservation som finns i SOU 2024:21 beaktas i nämndens svar.

Arion Chryssafis
Moderaterna

Elin Oskarsson
Liberalerna

Kerstin Höök
Kristdemokraterna

Socialförvaltningen

Yttrande

2024-05-16
SN/2024:41

Yttrande över motion av Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig M:10/2024

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motionen för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) har i rubricerad motion väckt i kommunfullmäktige den 25 mars 2024 föreslagit kommunfullmäktige att besluta om att ge socialnämnden i uppdrag att snarast anta en anvisning mot hedersrelaterat våld och förtryck och en nollvision med handlingsplan/åtgärdsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck, samt återredovisa beslutet snarast möjligt för kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har remitterat motionen till socialnämnden för yttrande.

Socialförvaltningen instämmer i att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig. Anvisningarna och handlingsplanen/nollvisionen mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck är av övergripande karaktär och beskriver bland annat prioriterade mål och aktiviteter. Socialförvaltningen har utöver detta verksamhetsspecifika rutiner som ytterligare vägledning i arbetet.

Socialförvaltningen bedömer att det finns både för- och nackdelar med att ha separata anvisningar samt handlingsplan/nollvision, men att det sammantaget finns fler fördelar med sammanhållna dokument. Bedömningen grundar sig i att separata anvisningar kan innebära att andra särskilt utsatta och sårbara grupper inte uppmärksammas i tillräcklig utsträckning, eller att det tas fram anvisningar för varje särskilt utsatt grupp, vilket i praktiken kan försvåra arbetet mot våld i nära relationer. Kopplingen mellan olika former av våld är viktig, dels utifrån styrningsperspektiv, dels eftersom det ofta är svårt att i det praktiska arbetet, särskilt inledningsvis i ett ärende, särskilja hedersrelaterat våld och förtryck från andra våldsformer. Det är heller inte ovanligt med flera utsattheter samtidigt, exempelvis för hedersrelaterat våld och våld i nära relation.

Liknande överväganden har gjorts inom ramen för en av statens offentliga utredningar, 2024:21. Utredningen om en stärkt styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck överlämnade sitt delbetänkande "Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld" i mars 2024. Sammanfattningsvis bedömer de att ett särskiljande av delmål för våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck inte skulle gynna de som utsätts för våld och deras tillgång till stöd och skydd. Två jämställdhetspolitiska delmål om våld riskerar i stället att skapa

stuprör på både strategisk och operativ nivå inom ett område där utsattheten för olika våldsformer ofta går in i varandra och där det finns ett behov av ett sammanhållet arbete.

Socialförvaltningen har goda förutsättningar att upprätthålla en hög kvalitet i sitt arbete mot våld i nära relationer. Relationsvårdshandläggare besitter nödvändig kompetens för att under utredning, riskbedömning och säkerhetsplanering, avgöra våldets karaktär, aktuella sårbarhetsfaktorer, lämpliga stöd- och hjälpinsatser samt tillvägagångssätt i varje ärende. Relationsvårdshandläggare använder sig av PATRIARK, ett evidensbaserat riskbedömningsinstrument, för att bedöma och hantera risker vid misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning om att hedersrelaterat våld behöver synliggöras. I nollvisionen/handlingsplanen lyfts specifika satsningar, till exempel utbildning för stadens medarbetare om hedersrelaterat våld och förtryck och samverkan med Origo (resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck). Med detta som bakgrund, tillsammans med en planerad informationssatsning till allmänheten, bedömer socialförvaltningen att arbetet med att förebygga och synliggöra hedersrelaterat våld och förtryck utvecklas.

Handlingar

- Motion av Arion Chryssafis (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om att kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig M:10/2024

Mikael Olofsson
Förvaltningschef

Parvin Banisadr
Enhetschef

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige i Solna, 25 mars 2024

Motion: Kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är viktig

Det är en väsentlig skillnad mellan hot och våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Hedersrelaterat våld och förtryck är kollektivt utövat eller sanktionerat. Det innebär att en hel familj, släkt, grupp eller församling kan medverka till, eller ställa sig bakom våldet. En handläggning hos socialtjänsten som följer normala rutiner kan i många fall skada den enskilda personen som är utsatt för hedersrelaterat förtryck och våld.

Vid socialnämndens möte den 18 mars beslutade styret att i anvisningar samt Nollvision handlingsplan/åtgärdsplan klumpa ihop hedersrelaterat våld och förtryck med våld i nära relationer i båda dokumenten. Därmed osynliggjordes det hedersrelaterade perspektivet. Oppositionen yrkade på återremiss så att anvisningar och Nollvision för våld i nära relationer skulle kompletteras med anvisningar och Nollvision mot hedersrelaterat våld och förtryck. Tyvärr beslutade styret i enlighet med det förslag som de lagt fram vilket betyder att socialnämndens styrning av verksamheten nu har oacceptabla brister.

I det beslut som Socialnämnden har tagit finns mycket stora brister i de delar som rör hedersrelaterat våld och förtryck. I princip nämns inget om hedersrelaterat våld och förtryck, den särskilda utsattheten, hotbilden och vilka specifika stöd- och skyddsinsatser som är viktiga och vilka som i stället kan riskera att sätta den utsatte i en än mer sårbar position (ex. familjecentrerade arbetsmetoder). Något specifikt om könsstymning och bortförda barn, vikten av utreseförbud, och hur myndighetssamverkan ska gå till i dessa ärenden, nämns inte heller. Det värsta är att det inte heller finns något skrivet om samverkan med skolan – som är den plattform som särskilt kan fånga upp utsatta barn och unga.

Socialnämnden har tidigare varit en nämnd som uppfyllt sitt uppdrag med hög kvalitet, kostnadseffektivitet och i en stor politisk enighet. Vi vill inte att Solna ska vandra samma väg som Malmö där styret pratar om hedersrelaterat våld och förtryck men då styrningen leder till att mer än var femte niondeklassare i Malmö lever under hedersförtryck och förskolepersonalen inte vågar orosanmäla hedersförtrycket – för att de är rädda för vårdnadshavarna.

Det beslut som nämnden tog är ett bra dokument för nämndens styrning av arbetet mot våld i nära relationer. Socialnämnden behöver dock ta ett omtag i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck så att detta viktiga arbete inte osynliggörs i nämndens styrning. Det är vår förhoppning att det i kommunfullmäktige går att hitta en majoritet för att socialnämnden ska göra om och göra rätt. Vi önskar att socialnämnden tar beslut enligt nedanstående förslag redan till september och att detta redovisas för kommunfullmäktige under hösten 2024. Vanstyret av socialnämnden måste upphöra.

Kommunfullmäktige ger socialnämnden i uppdrag att besluta:

Att snarast anta en Anvisning mot Hedersrelaterat våld och förtryck

Att snarast anta en Nollvision med handlingsplan/åtgärdsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck

Att återredovisa beslutet snarast möjligt för kommunfullmäktige

Arion Chryssafis
Moderaterna

Peter Edholm
Liberalerna

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna